ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΑΣ – Κάτι σοβαρό έχει αλλάξει

Νώντας Σκυφτούλης

θα συμφωνήσω να μην κρίνουμε με όρους νίκης ή ήττας πού εκτός των άλλων μυρίζουν λίγο ιδεολογία και πολύ βερμπαλισμό. Αν όμως μείνουμε μόνο σε αυτό θα νομίζουν ότι θα κρίναμε έτσι-αν παίρναμε τη νίκη -έστω από το στόμα της ήττας- αλλιώς προς τι η αναφορά, ή μπορεί να θεωρούσαν την άρνηση αυτής της διάστασης ότι πρόκειται για παρηγοριά ενός συλλογικού οίκτου που δεν αντιστοιχεί σε κανέναν.

Επειδή κάνουμε αλληλεγγύη όχι για να κάνουμε αλληλεγγύη προσχηματικά αλλά για να είμαστε χρήσιμοι δεν μπορούμε να αποφύγουμε τους αισθητούς όρους, της επιτυχίας και αποτυχίας. Η απεργία πείνας του Γ. Μιχαηλίδη απέτυχε όσο αφορά τους στόχους που είχε θέσει. Δυστυχώς δεν ήταν η μοναδική απεργία πείνας που απέτυχε αλλά ήταν όλες οι τελευταίες απεργίες που απασχόλησαν έντονα ολόκληρο σχεδόν το κοινωνικό σώμα. Και αυτό εν αντιθέσει με όλες τις απεργίες πείνας της δεκαετίας του΄80 του΄90 του΄00 που επέτυχαν τους στόχους ή δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την τελική απελευθέρωση του κρατουμένου.

Ένας πρώτος συνήθης, κοινής γνώμης που λέμε, συλλογισμός που εκδηλώνεται πάντα σε αυτές τις περιπτώσεις είναι, ότι μπορεί να ευθύνεται ο τρόπος και η μέθοδος των αλληλέγγυων, ότι λείπει από αυτούς η φαντασία και η πρωτοτυπία ή ότι δεν υπερβαίνουν τις δυνατότητές τους, ή πάλι με τους τρόπους τους δεν βρίσκουν την απαραίτητη αποδοχή από τον κόσμο.

Οι αλληλέγγυοι σε όλες τις απεργίες πείνας και σε αυτή την τελευταία του Γ. Μιχαηλίδη κατόρθωσαν αυτό που κανένα κίνημα τελευταία δεν κατάφερε και μάλιστα ενάντια στο κλίμα της εποχής. Η επιμονή η φαντασία και η πρωτοτυπία ήταν χαρακτηριστικά που δεν έλειψαν από τις κινήσεις αλληλεγγύης στην προκειμένη περίπτωση. Αυτοί που το τρέχανε αλλά και κυρίως αυτοί που το αναπαρήγαγαν το μετέτρεψαν σε κυρίαρχο πολιτικό ζήτημα έτσι που άλλα να μοιάζουν μικρότερα έως ανύπαρκτα. Οι παρεμβάσεις στο διαδίκτυο αλλά και οι αντίστοιχες για την διεθνοποίηση του ζητήματος ήταν αρκετά επαρκείς. Σε όλες τις συναυλίες δέσποζαν τα πανό και οι δηλώσεις των καλλιτεχνών με αποτέλεσμα να γίνει θέμα για την

πλειοψηφία της νεολαίας. Όλα τα κόμματα έβγαλαν ανακοινώσεις εξαιρουμένης της Ν.Δ. Το κλίμα που είχε δημιουργηθεί ήταν θετικό και τίποτα δεν δικαιολογούσε μια αρνητική προοπτική.
Η αλληλεγγύη όπως σε όλες τις απεργίες πείνας ήταν και είναι δημοφιλής όσο συνεχίζει να είναι δημοφιλής η ίδια η ζωή και η ανταπόκριση του κόσμου πάντα μαζική, και αυτό είναι το μυστικό της επιτυχίας των αλληλέγγυων. Το καταγράφουμε αυτό για να φύγουμε τελείως από αυτή την επιφανειακή διαπίστωση ότι οι αλληλέγγυοι άφησαν ή αφήνουν κάτι απέξω από τη φαρέτρα του οπλοστασίου τους και με αυτό να δικαιολογηθεί η τυχόν αποτυχία. Πάντα σε όλες τις απεργίες πείνας η αλληλεγγύη έφτανε το κίνημα στο ζενίθ.
Η αποτυχημένη έκβαση λοιπόν μας αναγκάζει να εμβαθύνουμε τους προβληματισμούς για λόγους που, μπορεί να αντιληφθεί ο καθένας. Τι να αντιληφθεί; ότι κάτι σοβαρό έχει αλλάξει.
Την δεκαετία του 80 του 90 αλλά και του ΄00 όλες οι απεργίες πείνας επέτυχαν τους στόχους τους. Οι απεργίες εκείνες ήταν εν πολλοίς “αυθαίρετες” και απαιτούσαν λίγο πολύ την απελευθέρωση χωρίς ιδιαίτερη επίκληση συγκεκριμένου νομικού οπλοστασίου. Ναι μεν επικαλούνταν νόμιμα δικαιώματα αλλά μέσα από μια γενικότητα του ποινικού δικαίου και παρόλο ότι ορισμένες είχαν αντιμέτωπες τον τρομονόμο που προέβλεπε 5 χρόνια προφυλάκιση.
Ανεξαρτήτως λοιπόν κυβερνήσεων αλλά και με κυβέρνηση πατρός Μητσοτάκη ο υπουργός του κ. Κούβελας έβγαινε ανοικτά και μιλούσε να μην έχουμε νεκρό αναφερόμενος στην απεργία πείνας του Μπαλάφα για παράδειγμα. Απεργίες Μπουκετσίδη Κογιάνη Ροζίνα Μπερκνερ και αυτές επί Μητσοτάκη αλλά και η μεταγενέστερη σκληρή του Χ. Μαρίνου επί Σημίτη. Αλλά και άλλες μικρότερων απαιτήσεων. Για να μην μιλήσω για τη δική μου 45ήμερηπου ήταν προεκλογική και ήταν σίγουρη η επιτυχία της αν άλλαζε όπως άλλαξε η κυβέρνηση. Προσθέτουμε και την απεργία πείνας της 17Ν για το συρματόπλεγμα(2004) επί Καραμανλή.
Οι κυβερνήσεις της εποχής “ανταποκρίνονταν” στα αιτήματα του κινήματος αλληλεγγύης στους απεργούς πείνας και αυτή η ανταπόκριση σχετίζονταν ουσιαστικά α) με το πολιτικό κομματικό εκλογικό κόστος και το συνακόλουθο φόβο από την αντιπολίτευση και β) φυσικά από την πυροδότηση ενός κλίματος που θα προκαλούσε ένας νεκρός απεργός πείνας από τις δυνάμεις του κινήματος (πριν το Δεκέμβρη του 08).
Το αποκλειστικό βάρος για την επιτυχία της απεργίας πείνας έπεφτε στο κίνημα αλληλεγγύης που δημιουργούσε εκείνες τις

προϋποθέσεις και είναι αυτό που "άκουγε" σχεδόν αποκλειστικά το κράτος και όχι τόσο τον απεργό πείνας.
Ο απεργός πείνας της εποχής λειτουργούσε σε ένα προοδευτικό περιβάλλον ιατρικό και νοσηλευτικό όπου ενημέρωνε τον απεργό για την κατάσταση της υγείας του και τους κινδύνους που διατρέχει κάθε μέρα. Ο κρατικός έλεγχος γινόταν με τυπικές επισκέψεις του εισαγγελέα στους θεράποντες Ιατρούς και τον Διευθυντή του νοσοκομείου για να παραλάβει τις εξετάσεις και αυτό ήταν όλο. Όλη λοιπόν ή σχεδόν όλη η ευθύνη έπεφτε στους ώμους του κινήματος και λιγότερο στον απεργό πείνας και αυτό αντικειμενικά δηλαδή ανεξάρτητα από τις θελήσεις και των δύο, για τους λόγους που εξηγήσαμε παραπάνω.
Στη σημερινή εποχή ο Κυρίαρχος-Κράτος έχει αλλάξει πολιτική. Να τονίσουμε ότι ο Κυρίαρχος δεν είναι και δεν ήταν αυτός που έχει την ισχύ να προστάξει την κατάσταση εξαίρεσης αλλά ο κάτοχος του νοήματός της που κάνει την προσταγή να λειτουργήσει. Αυτό φυσικά απαιτεί ευρείες συναινέσεις τις οποίες η κυβέρνηση επέτυχε τρομοκρατώντας ιδεολογικά τους λιγόψυχους κομματικούς της αντιπάλους και αποδομώντας το Δεκεμβριανό Cogito μέσα από τον σχεδιασμό της καταστολή σε όλα τα επίπεδα. Από την ανάληψη της διακυβέρνησης έδειξε τις προθέσεις της. Λες και ήρθε στην εξουσία να αντιμετωπίσει τον εσωτερικό εχθρό και μάλιστα αυτός ο εχθρός είχε ονοματεπώνυμο. Σε αυτό ο αιφνιδιασμός επέτυχε στο βαθμό που ένα ολόκληρο κίνημα αντίστασης συμπεριλαμβανομένων και άλλων κινημάτων (φοιτητικό κλπ.) αδυνατούσαν να ερμηνεύσουν την νέα προοπτική κρατικής καταστολής βολευόμενοι όλοι, στην τακτική που ξέρουμε και στα συνήθη επιχειρήματα.
Οι συγκαιρινές απεργίες πείνας (μετά το 08) είναι συγκεκριμένες, καθόλου γενικές και απολύτως νόμιμες. Όλες ζητούν να εφαρμοστεί ο νόμος. Δεν αναφέρονται ούτε στο γενικό περί δικαίου αίσθημα ούτε καν στη γενικότητα του ποινικού δικαίου. Αλλά ζητούν την εφαρμογή ενός συγκεκριμένου νόμου. Το κράτος δεν τους εξαιρεί τεχνητά αλλά γι' αυτό που είναι ως νόημα και αυτό το νόημα θέλει να ηττηθεί. Το κράτος έχει τη βεβαιότητα ότι μέσα από τη συντριβή και την εξαίρεση θα κεφαλαιοποιήσει και εκλογικά και κομματικά και φυσικά θα διευρύνει "νομιμοποιώντας" την κυριαρχία του στην κοινωνία.
Απέναντι στην απεργία πείνας οι διαφοροποιήσεις του κράτους είναι συγκεκριμένες και σε συνέπεια με το ποινικό δίκαιο του εχθρού η εφαρμογή του οποίου είναι σε εξέλιξη.

α. Την αντιμετώπιση και τη διαχείριση της απεργίας πείνας την αναλαμβάνει η γενική γραμματεία αντεγκληματικής πολιτικής ή η γενική διεύθυνση αντεγκληματικής και σωφρονιστικής πολιτικής μαζί με κομματικό εισαγγελέα
β. Αυτοί επιβάλλουν και επιβλέπουν το Ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και ο απεργός πείνας εισέρχεται από την αρχή σε ένα άξενο και εχθρικό περιβάλλον.
Το υπουργείο δημόσιας τάξης από την άλλη μεριά ελέγχει, ακούει τηλέφωνα, απαγορεύει, καταστέλλει και αποθαρρύνει τις ανοιχτές συγκεντρώσεις πορείες συναυλίες. Το κίνημα αλληλεγγύης όσο ορατό και αν γίνει βρίσκεται αντιμέτωπο με μια κυνική αντιδημοκρατική κρατική εχθρότητα παρόλη τη πολύμορφη δράση του.
Αυτοί είναι οι λόγοι όπου το βάρος της απεργίας δεν πέφτει στο κίνημα αλληλεγγύης αλλά στον ίδιο τον απεργό πείνας. Αυτό ακριβώς έχει αλλάξει σε σχέση με παλιότερα. Δεν είναι το κερασάκι- η ατομική ευθύνη ή το δεν υπάρχει κοινωνία παρά μόνο άτομα- αλλά η εξατομικευμένη καταστολή και η διάλυση των συλλογικών δεσμών της αλληλεγγύης. Αλλά πάνω από όλα το κτύπημα του κινήματος σε όλα τα επίπεδα και η “διαπραγματευτική” απαξίωσή του και τελικά η εξαίρεσή του από τα δικαιώματα που ισχύουν για όλους τους άλλους. Με αυτό τον τρόπο η πλάστιγγα έγειρε στις πλάτες του απεργού πείνας και όπως ήταν επόμενο κανένας, κανένας μας δεν ήθελε να πεθάνει.
Ένας είναι ο λόγος που τα γράφουμε αυτά. Να μην γίνει η εξαίρεση κανόνας και λύση θα βρούμε και σύντομα μάλιστα απέναντι στην κυβέρνηση και στο κράτος, την υγεία μας να έχουμε και εμείς και ο Μιχαηλίδης.
Υ.Γ1 Με δεδομένο ότι στη χώρα που ζούμε καμιά συλλογικότητα καμιά οργάνωση και κανένας φίλος ή σύντροφος δεν ενθάρρυνε ποτέ και κανέναν να κάνει απεργία πείνας αλλά αντιθέτως στο ακουστικό του ακούγονταν το όχι φίλε, κάνε υπομονή, να ετοιμάσουμε την επόμενη αίτηση, δεν είναι οι συνθήκες κατάλληλες κλπ. το κείμενο δεν απευθύνεται σε καμιά συλλογικότητα και σε κανένα φίλο παρά μόνο σε όλους όσους μπορεί να τους συναντήσει η απελπισία της κρατικής καταστολής σήμερα σε ανάλογες περιπτώσεις. Και για έναν άλλο λόγο το ξαναλέμε: Να μη γίνει η εξαίρεση κανόνας
Υ.Γ. Καλώς σταμάτησε ο Μιχαηλίδης την απεργία σχεδόν αμέσως μετά την απόφαση του συμβουλίου και γιατί έχει την οργάνωση της αντεπίθεσης στη χρονικότητά του πλέον και γιατί δεν

πρόλαβε κανένας υπουργός να το παίξει ευαίσθητος και να ενσωματώσει η κυβέρνηση αυτή την ευαισθησία πράγμα το οποίο δεν θα μας στεναχωρούσε αλλά…δεν ήταν και σίγουρο. Ας έχουν αυτό το πρόσωπο του αγριανθρωπισμού να τους θυμόμαστε όταν έρθει η ώρα.